

До реєстр. № 16037,
реєстр. № 16037-1

ВИСНОВОК

на проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення адміністрування податку на додану вартість (реєстр. № 16037 від 04.09.2026), поданий Кабінетом Міністрів України,
на проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо спрощення адміністрування податку на додану вартість (реєстр. № 16037-1 від 18.09.2026), поданий народними депутатами України Южаніною Н.П., Гетманцевим Д.О. та Ковальчуком О.В.

6 жовтня 2026 року
протокол № 228

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (далі – Комітет) на своєму засіданні 6 жовтня 2026 року (протокол № 228) розглянув проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення адміністрування податку на додану вартість (реєстр. № 16037 від 04.09.2026), поданий Кабінетом Міністрів України, та альтернативний до нього проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо спрощення адміністрування податку на додану вартість (реєстр. № 16037-1 від 18.09.2026), поданий народними депутатами України Южаніною Н.П., Гетманцевим Д.О. та Ковальчуком О.В.

Як зазначено у пояснювальних записках до законопроєктів, їх метою є забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України та стабілізації доходів Державного бюджету України в умовах воєнного стану шляхом підвищення ефективності податкового адміністрування, розвитку електронної взаємодії між платниками податків та контролюючими органами, удосконалення механізмів складання податкової звітності з податку на додану вартість і податкових накладних.

Задля досягнення зазначеної мети законопроєктом **реєстр. № 16037** пропонується внести зміни до пункту 42 .2 статті 42¹, підпункту 78.1.8 пункту 78.1 статті 78, пункту 201.4 статті 201 та статті 202 Податкового кодексу України, зокрема:

забезпечити для фізичних осіб – підприємців, зареєстрованих платниками податку на додану вартість, можливість попереднього заповнення окремих показників податкової звітності з податку на додану вартість та податкових накладних;

збільшити суму порогового значення як підстави для проведення документальної позапланової перевірки з питань декларування платником податку на додану вартість сум бюджетного відшкодування та/або від'ємного значення податку на додану вартість з 100 тисяч грн. до 1 мільйона гривень;

надати право платникам податку на додану вартість складати не пізніше останнього дня місяця зведені податкові накладні у разі здійснення постачання товарів / послуг покупцям – особам, не зареєстрованим як платники податку на додану вартість, та/або отримання від таких покупців попередньої оплати за товари / послуги;

запровадити звітний (податковий) період – календарний квартал для фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих платниками податку на додану вартість.

У альтернативному законопроекті **реєстр. № 16037-1** пропонується:

збільшити суму порогового значення як підстави для проведення документальної позапланової перевірки з питань декларування платником податку на додану вартість сум бюджетного відшкодування та/або від'ємного значення податку на додану вартість з 100 тисяч грн. до 1 мільйона гривень;

надати право фізичним особам - підприємцям, зареєстрованим платниками податку на додану вартість, можливість самостійно обирати квартальний або місячний звітний період;

розширити функціонал електронного кабінету платника податків, передбачивши можливість попереднього автоматичного заповнення податкової звітності та податкових накладних на підставі інформації, наявної в інформаційно-комунікаційних системах контролюючих органів;

надати право платникам податку на додану вартість складати не пізніше останнього дня місяця зведені податкові накладні у разі здійснення постачання товарів / послуг покупцям – особам, не зареєстрованим як платники податку на додану вартість, та/або отримання від таких покупців попередньої оплати за товари / послуги;

удосконалити існуючий тимчасовий механізм стимулювання добровільної сплати платниками податків податкових зобов'язань, нарахованих за результатами документальних перевірок у період дії воєнного стану.

Окрім того, проект закону містить положення, спрямовані на синхронізацію змін законодавства у зв'язку із визнанням Закону України “Про іпотечні облігації” таким, що втратив чинність з дня набрання чинності Законом України “Про сек'юритизацію та облігації з покриттям”.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України розглянувши законопроекти надало свої зауваження та висновки.

В ході обговорення законопроектів народними депутатами України – членами Комітету зазначено про необхідність їх доопрацювання, зокрема в частині обрання квартального звітного (податкового) періоду для фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих як платники податку на додану вартість, та деяких інших положень. Окрім того, було порушено питання щодо необхідності врегулювання особливостей застосування антифорстолінгових обмежень.

У зв'язку із важливістю порушених питань, народними депутатами України – членами Комітету було підтримано необхідність врахування зазначених пропозицій.

Оскільки законопроект за реєстр. № 16037-1 є альтернативними до проекту Закону реєстр. № 16037, то відповідно до частини першої статті 100 Регламенту Верховної Ради України до них може бути застосована процедура, передбачена частиною другою статті 110 Регламенту, яка передбачає, що при розгляді альтернативних законопроектів головний комітет може рекомендувати Верховній Раді взяти за основу один із них або підготувати інший законопроект, який вноситься на розгляд Верховної Ради народними депутатами - членами цього комітету.

Пункти 1 і 2 частини першої статті 12 Закону України “Про комітети Верховної Ради України” визначають, що законопроектна функція комітетів, зокрема, полягає в розробці проектів законів та у попередньому розгляді та підготовці висновків і пропозицій щодо законопроектів, внесених суб'єктами законодавчої ініціативи на розгляд Верховної Ради. При цьому пункт 1 частини першої статті 15 названого Закону України надає Комітету право при здійсненні законопроектної функції, зокрема, розробляти з власної ініціативи проекти законів з питань, що віднесені до предметів відання, з наступним внесенням їх на розгляд Верховної Ради членами Комітету за його рішенням.

Під час засідання Комітету було проведено обговорення підготовленого нового проекту Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо спрощення адміністрування податку на додану вартість, доопрацьованого у Комітеті з урахуванням положень основного та альтернативного до нього законопроектів.

Зокрема, так само, як основний і альтернативний законопроекти, доопрацьований проект Закону містить положення щодо спрощення адміністрування податку на додану вартість.

Доопрацьованим законопроектом пропонується, зокрема:

збільшити суму порогового значення як підстави для проведення документальної позапланової перевірки з питань декларування платником податку на додану вартість сум бюджетного відшкодування та/або від'ємного значення податку на додану вартість з 100 тисяч грн до 1 мільйона гривень;

надати право фізичним особам - підприємцям, зареєстрованим платниками податку на додану вартість, можливість самостійно обирати кварталний або місячний звітний період;

розширити функціонал електронного кабінету платника податків, передбачивши можливість попереднього автоматичного заповнення податкової звітності та податкових накладних на підставі інформації, наявної в інформаційно-комунікаційних системах контролюючих органів;

надати право платникам податку на додану вартість складати не пізніше останнього дня місяця зведену податкову накладну у разі здійснення постачання товарів / послуг покупцям – особам, не зареєстрованим як платники податку на додану вартість, та/або отримання від таких покупців попередньої оплати за товари / послуги;

удосконалити існуючий тимчасовий механізм стимулювання добровільної сплати платниками податків податкових зобов'язань, нарахованих за результатами документальних перевірок у період дії воєнного стану;

спростити перенесення від'ємного значення податку на додану вартість у разі перетворення платника податку шляхом незастосування документальної перевірки за умови його своєчасної перереєстрації.

Окрім того, доопрацьований проєкт закону містить положення, спрямовані на синхронізацію змін законодавства у зв'язку із визнанням Закону України «Про іпотечні облигації» таким, що втратив чинність з дня набрання чинності Законом України «Про сек'юритизацію та облигації з покриттям». Також законопроект передбачає положення щодо надання можливості платникам акцизного податку тимчасово придбавати акцизні марки без врахування антифорстолінгових обмежень.

З огляду на зазначене та керуючись положеннями пункту 1 частини першої статті 15, пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини третьої статті 93, частини першої статті 100, частини четвертої статті 102, статті 108, частини другої статті 110, статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», Комітет вирішив:

1) підтримати редакцію доопрацьованого Комітетом проєкту Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо спрощення адміністрування податку на додану вартість, а також доручити народним депутатам України – членам Комітету, відповідно до частини другої статті 110 Регламенту Верховної Ради України, оформити та в установленому порядку зареєструвати цей проєкт та внести його на розгляд Верховної Ради України;

2) рекомендувати Верховній Раді України:

включити до порядку денного шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення адміністрування податку на додану вартість (реєстр. № 16037 від 04.09.2026), альтернативний до нього проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо спрощення адміністрування податку на додану вартість (реєстр. № 16037-1 від 18.09.2026), а також доопрацьований Комітетом проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо спрощення адміністрування податку на додану вартість;

за результатами розгляду в першому читанні доопрацьований проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо спрощення адміністрування податку на додану вартість прийняти за основу та в цілому як закон з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

3) доповідати позицію Комітету щодо цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України доручити Голові Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики – народному депутату України Гетманцеву Д.О.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Гетманцев Данило Олександрович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000440A310097A5DC00
Дійсний до: 12.12.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-32/03-2026/237869 від 08.10.2026

2361186